

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/205752,Wystawa-Szlaki-Nadziei-Odyseja-Wolnosci-w-Bredzie-4-wrzesnia-2024.html>

27.02.2026, 17:49

[Następny](#)

[Powrót](#)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie – 4 września 2024

W holenderskim mieście Breda zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski otworzył wystawę „Szlaki nadziei. Odyseja wolności. Losy Polaków podczas II wojny światowej”.

04.09.2024

[Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności](#)

Uroczyste otwarcie wystawy „[Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności](#)”, które odbyło się 4 września 2024 roku w muzeum Maczek Memorial Breda, zainaugurowało obchody 80. rocznicy wyzwolenia Bredy przez 1. Dywizję Pancerną PSZ pod dowództwem gen. Stanisława Maczka.

W uroczystości wzięła udział licznie zgromadzona lokalna społeczność, w tym potomkowie żołnierzy gen. Maczka, przedstawiciele ambasady Polski w Holandii oraz władz samorządowych. Zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski podczas otwarcia zwrócił się do gospodarzy i społeczników:

- I w imieniu prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, dr. Karola Nawrockiego, pozwólcie mi wyrazić moją wdzięczność za waszą gościnność i za wasze wysiłki na rzecz zachowania pamięci o polskich żołnierzach, którzy wyzwolili wasz kraj.

Uczestników powitała również zastępczyni burmistrza Bredy, Carla Kranenborg-Van Eerd:

- Instytut Pamięci Narodowej przygotował tę wystawę i ten projekt specjalnie dla mieszkańców, dla ludzi z różnych krajów, w których polscy żołnierze i polscy obywatele znaleźli swoje miejsce, również wieczne miejsce spoczynku, takich jak tutaj w Holandii. I ten projekt jest po raz pierwszy prezentowany tutaj w Holandii w Bredzie. I to dla nas wielki zaszczyt być tutaj z wami i zaprezentować wam tę wystawę, która przedstawia różnorodność polskich losów, losów narodu polskiego podczas II wojny światowej.

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie - 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

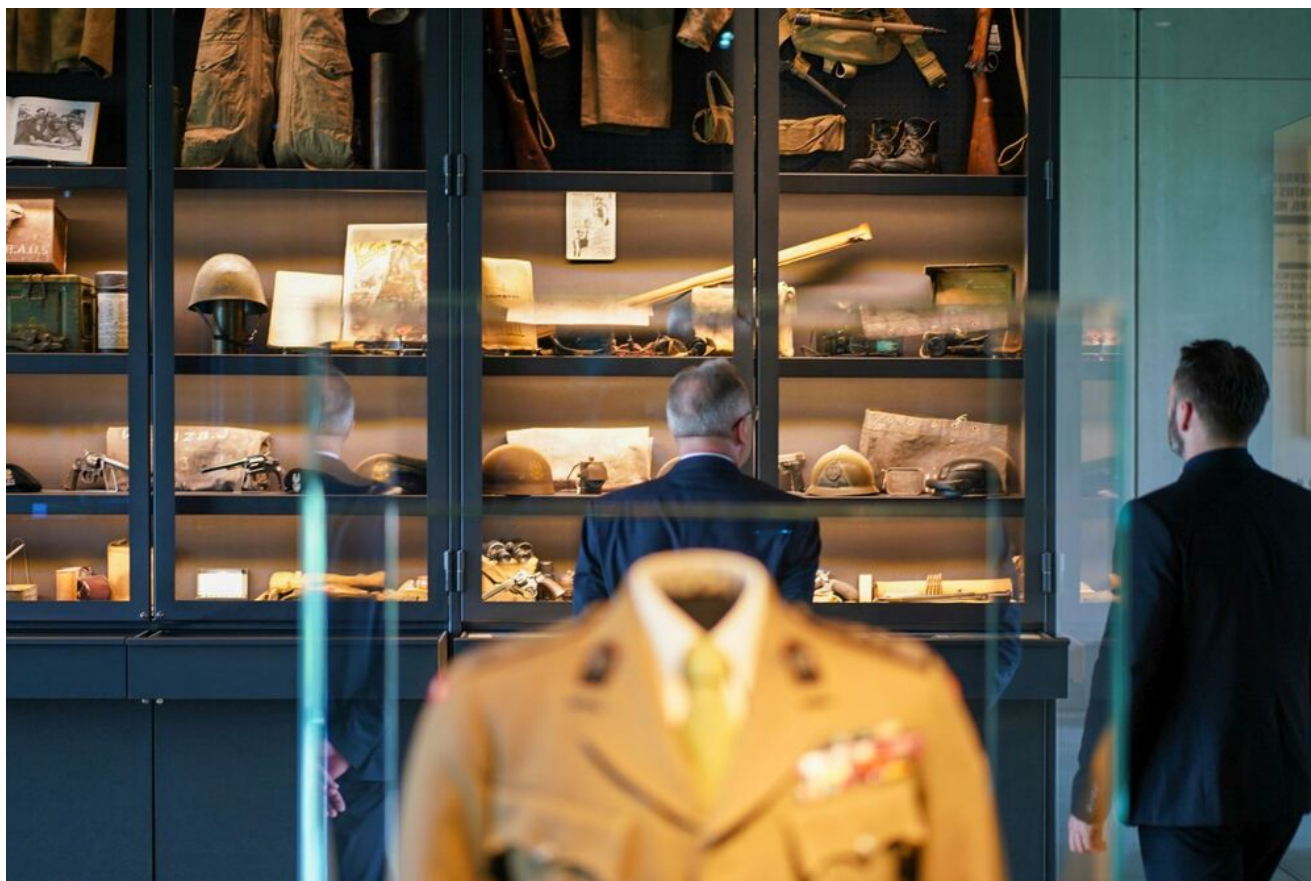

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie - 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie – 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Muzeum Maczek Memorial Breda zajmuje 500 m², a jego przestrzeń podzielona jest na strefę wystawienniczo-kinową oraz edukacyjną. Ekspozycja przedstawia pełną historię żołnierzy gen. Stanisława Maczka – od mobilizacji we wrześniu 1939 roku w Polsce, aż po zdobycie bazy niemieckiej marynarki wojennej w Wilhelmshaven 5 maja 1945 roku w północno-zachodnich Niemczech.

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie – 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie – 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie - 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie - 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie – 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Bredzie – 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Przed otwarciem wystawy zastępca prezesa IPN oraz zastępca dyrektora Biura Współpracy Międzynarodowej dr Mateusz Marek złożyli wieńce na Polskim Honorowym Cmentarzu Wojskowym w Bredzie, gdzie spoczywają żołnierze 1. Dywizji Pancernej oraz ich dowódca, generał Stanisław Maczek.

Wizyta delegacji IPN na Polskim Honorowym Cmentarzu Wojennym w Bredzie – 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Wizyta delegacji IPN na Polskim Honorowym Cmentarzu Wojennym w Bredzie – 4 września 2024. Na zdj. od lewej. dr Mateusz Marek, dr hab. Karol Polejowski. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Wizyta delegacji IPN na Polskim Honorowym Cmentarzu Wojennym w Bredzie – 4 września 2024. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Na przełomie lipca i sierpnia 1944 r. 1. Dywizja Pancerna wylądowała na plażach Arromanches w Normandii, gdzie została przydzielona do 2. Korpusu 1. Armii Kanadyjskiej. Dywizja gen. Maczka była jedyną spośród pięciu dywizji pancernych 21. Grupy Armii, która w kilka dni po przetransportowaniu do Normandii, wzięła udział w ciężkich walkach. Przez niemal dwa tygodnie nieprzerwanie prowadziła działania mające na celu zamknięcie drogi odwrotu jednostkom niemieckiej 5. Armii Pancernej i 7. Armii Polowej. Walki te, w polskiej historiografii określane jako bitwa pod Falaise, dotyczą ostatnich dwóch faz bitwy w Normandii, trwających od 7 do 22 sierpnia 1944 r. Pierwsza faza to operacja „Totalize”, a druga to operacja „Tractable”, która stanowiła chrzest bojowy polskiej dywizji.

30 sierpnia 1944 r. dywizja przystąpiła do pościgu za cofającym się nieprzyjacielem, wyzwalając wiele miejscowości w północnej Francji, m.in. Abbeville i Saint-Omer. Z kolei 6 września przekroczyła granicę Belgii, wyzwoliła Poperinge, Ieper, Roeselare, Tielt, część Gandawy, Lokeren, Beveren-Waas i Sint-Niklaas. Osiągnięcie Tielt i kanału Gandawa-Ostenda w rejonie Aalter 8/9 września zakończyło okres pościgu.

Pod koniec września 1944 r. 1. Dywizja Pancerna została operacyjnie podporządkowana brytyjskiemu 1. Korpusowi, w ramach którego prowadziła natarcie zmierzające do opanowania rejonu Baarle-Nassau, co udało się dokonać 2 października. Po trzytygodniowej przerwie dywizja rozpoczęła działania, które zakończyły się 29 października zdobyciem Bredy.

Entuzjazm wyzwolonych mieszkańców na widok polskich żołnierzy był nie do opisania:

„Mimo tak wielkiej różnicy w uosobieniach i zwyczajach, nieznajomości języka holenderskiego,

żołnierz polski witany był z radością i entuzjazmem, przewyższającym wszystko, co go spotkało nie tylko we Francji, ale i gościnnej Flandrii; poczuł się jakby we własnym kraju i płacił za wszystko prawdziwym uczuciem i poświęceniem, gdy było trzeba"

- wspominał gen. Maczek.

Holandia obok Belgii stała się po wojnie dla kilkuset polskich żołnierzy nową ojczyzną. Wielu z nich otrzymało po wojnie honorowe obywatelstwa miast, którym przywracali wolność. W uznaniu zasług 1. Dywizja Pancerna uhonorowana została Wojskowym Orderem Wilhelma, stanowiącym najstarsze i najwyższe odznaczenie Królestwa Niderlandów. Dowódcy dywizji przyznano, na wniosek mieszkańców Bredy, honorowe obywatelstwo Holandii. O szczególnych związkach polskich pancerniaków z holenderskim miastem przypomina znajdujące się w nim Muzeum gen. Maczka (Maczek Memorial Breda).

Polecamy:

- [Artur Cieślak „Breda. Najbardziej polskie miasto w historii Holandii”](#)
- [Broszura do pobrania „Generał broni Stanisław Maczek \(1892-1994\)”](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wystawa

Powiązane wiadomości

Obchody wyzwolenia Wittes, Blendecques i Saint-Omer przez żołnierzy 1 Dywizji Pancernej gen. Stanisława Maczka - 5 września 2024